

Tematisk tillägg till översiktsplanen avseende vindbruk

Filipstads kommun

Samrådsredogörelse

2011-07-01

**FILIPSTADS
KOMMUN**

Innehåll

Samrådsredogörelse	3
Samrådsprocessen	3
Samrådsyttranden	3
Sammanfattning av inkomna synpunkter	3
Sammanställning	5
Kommuner.....	6
Hällefors kommun.....	6
Karlstad kommun	6
Ludvika kommun.....	7
Vansbro kommun.....	7
Myndigheter och företag	8
Försvarsmakten.....	8
Länsstyrelsen i Värmlands län.....	8
Länsstyrelsen i Örebro län	12
Svenska Kraftnät	13
Skogsstyrelsen.....	13
Trafikverket	13
Föreningar och organisationer	16
Brattfors Byalag.....	16
Naturskyddsföreningen i Värmland	16
Markägare	19
Fastighetsägare 1	19
Bergvik skog	19

Samrådsredogörelse

I arbetet med att planera för eventuell framtida vindkraftsetablering har Filipstads kommun upprättat ett förslag till tematiskt tillägg till översiktsplanen avseende vindbruk. Samråd av planförslaget har enligt plan- och bygglagen pågått mellan 26 mars – 26 maj 2011. Efter att yttranden inhämtats har dessa arbetats in i planförslaget vilket föranlett att vindbruksplanen i vissa delar har reviderats. Det reviderade planförslaget kommer enligt plan- och bygglagen ställas ut under 2 månader mellan 1 juli-31 augusti 2011.

Samrådsprocessen

Annons om samråd och tillgängliga samrådshandlingar har varit införd i Filipstads tidning, Nya Wermlands-Tidningen samt Värmlands Folkblad. Under samrådstiden har samrådshandlingarna funnits tillgängliga på Miljö- och stadsarkitektkontoret, Filipstads kommun samt vid Filipstads och Lesjöfors bibliotek. Dessutom har handlingarna funnits med på bokbussens ordinarie turer under fyra veckor. Förslaget till vindbruksplan med alla tillhörande handlingar har funnits tillgängligt på kommunens hemsida under hela samrådstiden.

Samrådsyttranden

Inkomna samrådsyttranden har sammanställt i denna samrådsredogörelse. Yttranden har delvis förkortats och har anonymiserats för att möjliggöra publicering på nätet. Samtliga yttranden finns att tillgå i original hos kommunen.

Sammanfattning av inkomna synpunkter

Huvudsaklig innebörd i de inkomna yttrandena:

Under samrådstiden har totalt fjorton yttranden med skriftliga synpunkter inkommit. Av dessa bedöms drygt hälften i egentlig mening inte ha någon huvudsaklig erinran mot förslaget alternativt innehålla yrkanden som kan tillgodoses genom smärre justeringar av de geografiskt utpekade områdena för vindkraftetablering i vindbruksplanen. Av resterande yttranden uttrycker ca fem stycken behov av en mer restriktiv hållning mot vindkraftetablering i nära anslutning till angränsande större sammanhängande områden vilka reserverats och planlagts som intresseområden för kultur- och naturmiljövården liksom för friluftslivets ändamål vid den översiktliga regionala planeringen. Det gäller i första hand områden nära angränsande kommun- och länsgränser, men även ett område i kommunen.

En annan högst betydande synpunkt som berör hela vindbruksplanen är frågan om kriterierna för utpekandet av områden lämpliga för vindkraften. Urvalskriterierna bör förtydligas och områdenas begränsningslinjer bör justeras i syfte att optimera utnyttjandet av vindförhållandena liksom antalet möjliga exploateringsområden där inga motstående intressen synes förekomma. Möjligheterna till vindkraftetablering inom Övriga områden framstår som tveksamma med nuvarande skrivning i vindbruksplanen.

Hur de inkomna yttrandena påverkat det fortsatta planarbetet:

Efter genomgång och evaluering av de inlämnade synpunkterna kan konstateras att det i samrådsförslaget görs en översyn av Lämpliga områden för vindbruk vilket medför justeringar av områdesgränser. För Övriga områden revideras även gällande förutsättningar vid vindkraftsetablering.

I det omarbetade planförslaget föreslås att:

- Ett utpekat område, Dalkarlsberget L15, bör helt utgå pga intressekonflikter.
- Två stycken av de utpekade lämpliga områdena för vindbruk, Grävlingkullarna L9 och Lurhöjden L11, bör nedgraderas till Övriga områden eftersom de ligger i nära anslutning till känsliga miljöer på andra sidan länsgränsen.
- Ett utpekat område Kungbergen 92, utökas åt nordöst.
- Ett utpekat område Marralammsberget L14 förskjuts söderut och utökas pga dess närhet till känslig miljö på andra sidan länsgränsen.
- Den totala ytan för områden som pekas ut som lämpliga för vindbruk ökas med totalt 6,6 km²
- Samtliga områden justeras och ges nya gränsdragningar vilka anger det ungefärliga anvisningsområdet
- Huvuddokumentets text Övriga områden revideras. Dess innebörd bör istället uttrycka att ett mer öppet och flexibelt förhållningssätt till vindkraftetablering bör råda. Ett optimalt utnyttjande av vindkraftpotentialer och mark bör möjliggöras såvida intressekonflikter eller övriga restriktioner inte tycks föreligga.

Planering handlar dock många gånger om förhållanden mellan förändring och bevaranden samt lämplighet. Den demokratiska processen kräver insyn och avvägningar mellan olika intressen och intressegrupper. Den ständiga utvecklingen medför att inga garantier egentligen kan lämnas.

Sammanställning

Inkomna yttranden	Allmänna synpunkter	Synpunkter specifikt område	Gäller område
Kommuner			
Hällefors kommun	Nej	Ja	Lofallshöjden Lurhöjden
Karlstads kommun	Nej	Ja	Kungbergen
Ludvika kommun	Nej	Nej	
Vansbro kommun	Nej	Ja	Marralamsbäcken
Myndigheter och företag			
Försvarsmakten	Ja	Ja	Lurhöjden
Länsstyrelsen Värmlands län	Ja	Ja	Dalkarlsberget Lofallshöjden
Länsstyrelsen Örebro län	Nej	Ja	Grävlingkullarna Lofallshöjden
Skogsstyrelsen	Nej	Nej	
Svenska Kraftnät	Nej	Nej	
Trafikverket	Ja	Nej	
Föreningar och organisationer			
Brattfors Byalag	Nej	Nej	
Naturskyddsföreningen	Ja	Ja	Dalkarlsberget Kungbergen Lofallshöjden Lurhöjden Marralamsbäcken
Markägare			
Privat fastighetsägare	Nej	Ja	Kungbergen
Bergvik skog	Ja	Ja	Dalkarlsberget Grävlingkullarna Kungbergen Lofallshöjden Lurhöjden Marralamsbäcken

Kommuner

Hällefors kommun

Område L11

Inga direkta synpunkter.

Möjligen kan området (Igelhöjden Hällefors 9:1) från Naturvårdsöversikten från 1984, som har höga värden, beröras för eventuella vägdragningar och liknande. Området finns till största delen på Filipstads sida.

Området utgår och övergår till Övriga områden. Filipstads kommun vill dock tydliggöra att möjligheten att etablera vindkraft inom Övriga områden kvarstår. Analys och bedömning av eventuell påverkan på ovan nämnda naturvärden hänskjuts till tillståndsprövningen.

Område L5

Inga direkta synpunkter.

Kan möjligen beröra det befintliga flygfältet i Hällefors. Filipstads vindkraftsutbyggnad enligt vindbruksplanen får inte äventyra flygsäkerheten vid flygfältet i Hällefors.

Synpunkten är redan beaktad. En grundförutsättning vid all vindkraftetablering är att influensområden för flygplatser skall beaktas. Se sid 39 i huvuddokumentet under rubriken placering och säkerhet samt även sid 12 i MBK:n.

Område L9

Inga synpunkter.

Karlstad kommun

Allmänna synpunkter

De flesta av områdena ligger relativt långt från Karlstads kommungräns och bedöms inte påverka Karlstads kommun i någon större omfattning.

Område 92 – Kungsbergen

Kungsberget (område 92) ligger högt beläget och cirka 5 km från Brattforsheden och Svartån, vilket är ett sammanhängande område i Karlstads, Hagfors och Filipstads kommuner som bedöms ha en stor och outnyttjad potential för friluftsliv och naturturism. Området är riksintresse för naturvård, naturreservat och klassat som natura 2000-område. Karlstads kommun kan utifrån planhandlingarna inte bedöma hur området påverkas av en vindkraftsetablering vid Kungsberget. Filipstads kommun bör i det fortsatta planeringsarbetet beskriva hur en vindkraftsetablering vid Kungsberget påverkar Brattforshedens och Svartåns potential för friluftsliv och naturturism. Om en etablering bedöms få en stor negativ påverkan bör detta beaktas av Filipstads kommun vid vägningar mellan allmänna intressen i det fortsatta planeringsarbetet.

Filipstads kommun delar Karlstads kommuns uppfattning om att Brattforsheden med omnejd hyser höga natur- och friluftsvärden och ska skyddas och bevaras för allmänna intressen. Bedömningen har dock gjort att ett avstånd på 5 km med god marginal utgör en tillräcklig skyddszon. Detta att jämföra med Karlstads kommuns föreslagna områden för vindkraft där ett av dem ligger i direkt anslutning till naturreservatet samt det område som Karlstads kommun lyfter fram som område för naturturism i ÖP 2010. Dessutom har Karlstads kommun ytterligare ett utpekade område för vindkraft på 540 HA i naturreservatets närhet.

Synpunkten föranleder ingen förändring av vindbruksplanen

Ludvika kommun

Ludvika kommun bör inte beröras av de tilltänkta vindkraftsområdena och har därför inget att erinra mot planen.

Vansbro kommun

Område L14 – Marralammsbäcken

Det föreslagna vindbruksområdet L14 Marralammsbäcken tas bort ur planen eller förläggs längre bort från det planerade naturreservatet i Vansbro kommun och riksintresseområdet för friluftsliv.

Området kommer att förskjutas på grund av synpunkterna från Vansbro kommun gällande pågående reservatsbildning samt riksintresse för friluftsliv. Området kommer även att utökas till ett större område för att bättre kunna nyttja större delar av områdets vindkapacitet. Se synpunkt Länsstyrelsen i Värmland. Med den nya placeringen bedömer Filipstads kommun att avståndet till de ovan nämnda områdena är tillräcklig och hänskjuter vidare analys och bedömning av eventuell påverkan till tillståndsprövningen.

Myndigheter och företag

Försvarmakten

Synpunkter på texten

Det bör föras in en text om riksintressen för totalförsvarets militära del. Ett förslag följer nedan:

Riksintresset för totalförsvarets militära del

Riksintresset för totalförsvarets militära del (3 kap 9§ andra stycket miljöbalken) kan i vissa fall redovisas öppet i översiktsplanen, i andra fall inte. Dels finns områden i form av övnings- och skjutfält och flygflottiljer som redovisas öppet, dels områden som av sekretesskäl inte kan redovisas öppet. De senare har oftast koppling till spanings-, kommunikations- och underrättelsesystem. Huvuddelen av Sveriges kommuner är i olika omfattning berörda av riksintresset.

I Filipstads kommun finns inga områden av riksintresse för totalförsvaret som kan redovisas i översiktsplanen. Inom kommunen kan riksintresset framför allt påverkas av uppförande av höga byggnadsobjekt som master och vindkraftverk. Därför bör Försvarmakten kontaktas i tidigt skede i sådana plan- och bygglovärenden. Hela landets yta är samrådsområde för objekt högre än 20 m utanför och högre än 45 m inom tätort.

Texten förs in i vindbruksplanen.

Synpunkter på föreslagna vindkraftsområden

Försvarmakten har inga synpunkter på områdena utom det i nordöstra delen av kommunen. Inom detta kan Försvarmakten komma att ha synpunkter på enskilda positioner för vindkraftverk.

*Vid en eventuell kommande prövning skall samråd ske med Försvarmakten.
Synpunkten föranleder inga förändringar av vindbruksplanen.*

Länsstyrelsen i Värmlands län

Sammanfattning

Länsstyrelsen välkomnar Filipstads arbete med ett tematiskt tillägg till översiktsplanen. Samrådshandlingen och dess miljökonsekvensbeskrivning utgör ett gott underlag för vidare planering. Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen försöker bidra till de regionala och nationella målen att bygga ut vindkraft. I planhandlingen redovisas vilka kriterier som kommunen använt vid utpekade av områden. Länsstyrelsen menar att storlekskriterier bör avgränsas så att utpekade områden omfattar större områden. Det är då mycket tveksamt att peka ut dessa områden som vindkraftsområden. Vidare konstaterar Länsstyrelsen att flera av de utpekade vindkraftsområdena ligger nära såväl kommun- som länsgräns. Filipstads kommun bör därför i kommande planering ta extra hänsyn till mellankommunala frågor.

Synpunkten beaktas. På grund av alla synpunkter som inkommit, både av grannkommuner samt privata fastighetsägare görs en samlad bedömning att områdena ska revideras. Resultatet av detta är att det från sex utpekade lämpliga områden för vindkraft nu kvarstår tre. Dock blir den totala ytan som Filipstads kommun pekar ut som lämpliga områden för vindkraft större då de kvarstående områdena får en större geografisk yta. Den totala ytan av de områden som pekas ut som lämpliga för vindbruk ökar med totalt 6,6 km².

Allmänt om planen

Gråzoner

Länsstyrelsen konstaterar att Filipstads kommun valt att, förutom lämpliga respektive olämpliga områden, även peka ut gråzonsområden. Beskrivningen av planeringsförutsättningarna för dessa områden är otydlig. Inför utställningsskedet bör avvägningar göras kring vad denna kategori innebär och kartredovisningen bör göras tydligare.

Vindbruksplanen revideras så att beskrivningen av Övriga områden förtydligas. De områden som ej kan pekas ut som lämpliga eller olämpliga skall också konsekvent kallas Övriga områden.

Planeringsunderlag och allmänna intressen

Kulturmiljö, allmänna intressen

Filipstads kommun innehåller en mängd forn- och kulturlämningar, kulturhistoriskt värdefulla byggnader och kulturlandskapselement som vittnar om bygdens historia och betydelse för bosättning och människors markutnyttjande under flera tusen år. Länsstyrelsen bedömer att planområdet kan innehålla ytterligare fornlämningar, kanske främst industri- eller transporthistoriska lämningar eller förhistoriska boplatser/övergivna bebyggelseämningar utan synliga spår ovan mark.

Planförslaget redovisar sex områden i kommunen som lämpliga för vindkraftsutbyggnad och stora arealer som olämpliga för en utbyggnad. Länsstyrelsen bedömer att hittills okända fornlämningar kan finnas inom flera av dessa landskapsavsnitt. För de områden som bedöms lämpliga avser Länsstyrelsen att fatta beslut om särskilda arkeologiska utredningar enligt 2 kap 11 § kulturminneslagen i samband med fortsatt planeringsarbete eller andra större arbetsföretag för att klarlägga förekomsten av fornlämningar.

Synpunkten beaktas och tydliggörs i vindbruksplanen.

Förutom vad som anges i text och kartor i avsnittet *Olämpliga områden för vindbruk* bedömer Länsstyrelsen att också de värdefulla vägkulturmiljöer som utvärderats under senare tid bör framgå av det tematiska tillägget. Inventeringen *Vägar till historien* över allmänna vägar med kulturhistoriska värden har redovisat väg 764 Laggartorp – Skaterud och väg 772 Bjurbäcken – Asphyttan. Bägge vägarna berör både Filipstads och Storfors kommuner. Inventeringen avspeglas inte i planbeskrivning eller kartmaterial. Länsstyrelsen bifogar text och kartavgränsning men materialet finns också digitalt i Länsstyrelsens GIS-skikt.

Synpunkter beaktas och vindbruksplanen kompletteras.

Vindkraftverk har en stor omgivningspåverkan. Det är angeläget att arbetet med historiska landskapsanalyser och s.k. kulturmiljöutredningar utvecklas så att kommunen, inför fortsatt planering och/eller tillståndsgivning, tillförsäkras sig ett fullgott kunskapsunderlag för sådana arkitektoniska, estetiska och kulturhistoriska värden i bebyggelse och landskapsbild som kan påverkas av vindkraftsetablering.

Filipstads kommun delar Länsstyrelsen mening att vindkraftsetablering har stor omgivningspåverkan, och vill tydliggöra att värdefulla miljöer redan har undantagits och ingår i Olämpliga områden för vindbruk.

Kulturmiljö planeringsunderlag

Filipstad saknar ännu ett kommunalt kulturmiljöprogram och planerings- och kunskapsunderlaget för en samlad och allsidig kulturmiljöbedömning är bristfälligt.

Länsstyrelsens regionala kulturmiljöprogram *Ditt Värmland* från 1989 som baseras på bl.a. kommunens kulturhistoriska bebyggelseinventeringar från 1976-80 har legat till grund för det nu presenterade planförslaget. Materialet är idag mer än 30 år gammalt och därför otillförlitligt och saknar till stor del förankring som fullgott planeringsunderlag.

Därefter har Riksantikvarieämbetet (1993) utfört en översiktlig fornminnesinventering över kommunens yta och Länsstyrelsen tillsammans med Vägverket en inventering av allmänna vägar med kulturhistoriska värden benämnd *Vägar till historien* (2000).

Det är angeläget att planerings- och kunskapsunderlaget förbättras i den fortsatta planeringen genom generella inventeringar och utvärderingar av kulturvärden avseende i synnerhet fornlämningar, industriminnes-, transport- och skogsbrukshistoriska värden och den bebyggelse som kan påverkas av en vindkraftsutbyggnad. Länsstyrelsen bedömer att förbättring av kunskapsunderlag också kan åstadkommas inom ramen för MKB genom s.k. kulturmiljöutredningar och vid behov särskilda arkeologiska utredningar.

Synpunkterna noteras men föranleder inte några revideringar av vindbruksplanen.

Utpekade områden lämpliga för vindkraft

Lofallshöjden

I beskrivningen av området i MKB:n finns en ruta som tar upp frågor att beakta. Länsstyrelsen anser att denna information bör kompletteras med närheten till Natura 2000-området som är utpekad för bla fågellivet (fågeldirektivet). Det går inte att i en översiktsplan bedöma att den buffertzonen på 500 meter utgör tillräckligt avstånd. Exploatering och ingrepp i området kan komma att kräva tillstånd enligt Natura 2000 bestämmelserna. Länsstyrelsen vill upplysa om att vad som kräver tillstånd och inte, kräver en bedömning från fall till fall.

Synpunkten beaktas och MKB:n kompletteras med länsstyrelsens synpunkter.

Dalkarlsberget

Området hyser flera stora områden som hyser relativt höga naturvärden som nyckelbiotoper och naturvärdesobjekt, och dessa delområden utgör en stor del av det totala området för Dalkarlsberget. Länsstyrelsen anser att Dalkarlsberget inte är ett lämpligt område för vindkraft, då det kommer att bli svårt vid en exploatering att kunna ta hänsyn till de i dag kända naturvärdena och samtidigt nyttja området för vindbruk. Naturvärdesobjekt och nyckelbiotoper är inte lagskyddade områden, men ska ses som indikatorer på områden som hyser skyddsvärda arter. Arterna kan antingen vara upptagna på den så kallade rödlistan och kräver då att hänsyn tas till dessa arter vid en exploatering eller att det finns arter som är skyddade enligt artskyddsförordningen och då kan dispens krävas vid en exploatering.

Med anledning av samtliga inkomna synpunkter kommer området att tas bort som ett lämpligt område för vindkraft. Filipstads kommun bedömer att området hyser så stora natur- och friluftsvärden att en vindbruksetablering inte kan motiveras. Området kommer dessutom att klassificeras som Olämpligt område för vindkraft.

Riksintressen

Kulturmiljö inom kommunen

Länsstyrelsen har under 2010 påbörjat en uppdatering av länets riksintresseområden för kulturmiljövård innebärande dels en översyn av befintliga riksintresseområden, geografiska avgränsningar och värdebeskrivningar, dels beslut om eventuella ytterligare riksintresseområden enligt 3 kap 6 § MB. Resultatet av översynen och eventuella ytterligare riksintresseområden enligt 3 kap 6 § MB avspeglas lämpligen i nästkommande aktualitetsförklaring av översiktsplanen.

Synpunkten noteras och översynen samt eventuella ytterligare riksintresseområden kommer att arbetas in i kommande aktualitetsförklaring av översiktsplanen.

Kulturmiljö angränsande kommuner

Länsstyrelsen i Örebro har i ett yttrande, som bifogas detta yttrande, påpekat närheten till riksintresseområden för kulturmiljö i Hällefors kommun. Länsstyrelsen i Värmland konstaterar att hänsyn till dessa planeringsförutsättningar bör tas i kommande planering. Filipstads kommun bör utvidga beskrivningarna kring vindkraftens eventuella påverkan till att också omfatta de frågor som nämnts i yttrandet från Länsstyrelsen i Örebro län.

Se svar på Länsstyrelsens i Örebro läns yttrande.

Riksintresse vindbruk

Länsstyrelsen konstaterar Lohöjden, som är utpekad som riksintresse vindbruk ligger i nära anslutning till ett natura 2000-område. Inför en eventuell vindkraftsetablering i området krävs avvägningar.

Se synpunkt Lofallshöjden.

Riksintresse totalförsvaret

Länsstyrelsen konstaterar att Filipstads kommun fått kopia på Försvarsmaktens yttrande och förväntar sig att kommunen tar hänsyn till dessa synpunkter i utställningshandlingen.

Se svar på Försvarsmaktens yttrande.

Mellankommunala frågor

Länsstyrelsen konstaterar att flera av de utpekade områdena för vindkraft ligger nära kommungränser tillika länsgränser. I detta ärende har Länsstyrelsen remitterat planen till berörda länsstyrelser för synpunkter. Länsstyrelsen förutsätter att Filipstads kommun inhämtar berörda kommuners synpunkter och att dessa synpunkter ligger till grund för avvägningar inför utställningsskedet.

Länsstyrelsen i Örebro har inkommit med ett yttrande, som bifogas detta yttrande. Yttrandet behandlar i första hand frågor som rör kulturmiljö.

Länsstyrelsen i Dalarnas län hänvisar i första hand till de yttranden som Filipstads grannkommuner inkommer med samt till Trafikverkets synpunkter gällande påverkan på luftfarten.

Samtliga kommuner som gränsar till Filipstads kommun har beretts möjlighet att lämna synpunkter på planförslaget. I vindbruksplanen kommer det mellan-kommunala samrådet att beaktas vid en eventuell prövning.

Miljö kvalitetsnormer

Länsstyrelsen efterlyser tydligare beskrivning av de miljö kvalitetsnormer som eventuellt påverkas inom de utpekade områdena. Framst gäller dessa frågor miljö kvalitetsnormer för vatten.

Kommunen bedömer att vindbruksplanen inte är av sådan karaktär att miljö kvalitetsnormerna påverkas negativt. Vindbruksplanen kompletteras med ett avsnitt gällande miljö kvalitetsnormer för att tydliggöra kommunens ställningstagande. Vindbruksplanen kompletteras även med en uppmaning att gällande miljö kvalitetsnormer alltid ska iaktas och redovisas.

Länsstyrelsen i Örebro län

Länsstyrelsens sammanfattande synpunkter

Två av de områden som föreslås som lämpliga för vindbruk i Filipstads kommun, Lofallshöjden och Grävlingekullarna, ligger i omedelbar anslutning till eller inom ett nära avstånd från länsgränsen och Hällefors kommun och därmed även nära tre riksintressen för kulturmiljövården som finns i Örebro län; Loka, Grythyttan och Silvergruvorna. Länsstyrelsen bedömer att de upplevelsevården som är knutna till dessa platser kan påverkas i negativ riktning av en eventuell vindkraftsetablering på andra sidan länsgränsen. Ut kulturmiljösynpunkt är det främst förändringar i landskapsbilden som kan påverka de kulturhistoriska värdena och upplevelsevärdena i negativ riktning. Eventuella kommande etableringar bör därför föregås av noggranna analyser och samråd med Hällefors kommun och Länsstyrelsen i Örebro.

Kunskapsunderlag

Länsstyrelsen i Örebro har under de senaste åren tagit fram en rad kunskapsunderlag som ska vara vägledande för prövning av vindkraftsetableringar och därmed relaterade dokument. Bland annat har en landskapsanalys tagits fram, där sårbarhet för vindkraftsetableringar ur natur-, kultur och friluftsperspektiv bedömts (Vindkraft i Örebro län, landskapsanalys och känslighetsbedömning, Länsstyrelsen i Örebro län publ. nr 2011:15). Vidare har fördjupade landskapsanalyser tagits fram för ett antal riksintresseområden för natur, kultur och friluftsliv samt andra områden med stora natur och/eller kulturhistoriska värden som sammanfaller med riksintresseområden för vindbruk, eller som bedömts ha goda förutsättningar för vindbruk även om riksintresseområde för vindbruk inte utpekats (Landskapsanalys för vindkraft, Länsstyrelsen i Örebro Län publ. nr 2010:7).

Filipstads kommun har tagit del av ovan nämnda kunskapsunderlag. På grund av att område L9 - Grävlingkullarna ligger i nära anslutning till det område i Hällefors kommun som har bedömts som mycket känsligt för vindkraft utgår område L9 – Grävlingkullarna som område utpekat lämpligt för vindbruk. Detsamma gäller för område L11 – Lurhöjden. Istället övergår områdena till att klassas som Övriga områden. Filipstads kommun delar Örebro läns synpunkter att vindkraftsetablering i området bör föregås av noggranna analyser och samråd med Hällefors kommun och Länsstyrelsen i Örebro län.

Svenska Kraftnät

Svenska Kraftnät har tagit del av handlingarna för rubricerad översiktsplan och har inget att erinra mot upprättat förslag.

Svenska Kraftnät har inga anläggningar i kommunen.

Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen har tagit del av samrådshandlingen via Länsstyrelsen i Värmland och har inget att erinra mot förslaget.

Trafikverket

Trafikverket har studerat samrådshandlingen *Tematiskt tillägg till översiktsplanen avseende vindbruk*. I planen pekas 6 områden ut som lämpliga för vindkraft. Planförslaget upplevs som genomarbetat, lätt tillgängligt och tydligt redovisat. Vi vill dock framföra följande synpunkter på samrådshandlingen.

Påverkan på väg och järnväg

De utpekade områdena bedöms inte påverka järnvägen eller de allmänna vägarna. Inte heller några av järnvägens radiolänkar bedöms bli påverkade av föreslagna områden.

Vi vill dock poängtera att det är viktigt att vindkraftverken placeras och utformas så att trafiksäkerheten inte påverkas negativt. Avståndet mellan allmän väg och vindkraftverk bör vara minst totalhöjden, dock minst 50 meter. Vid järnväg ska avståndet mätas från spårmittpunkt. Föreligger det risk för iskast kan avståndet mellan vägen/järnvägen och verken behöva utökas. Det slutliga avståndet fastställs efter samråd med Trafikverket.

Vindbruksplanen revideras med gällande avståndsnormer.

Reklam på vindkraftverk kan påverka trafiksäkerheten negativt och vi föreslår därför att det i planen anges att reklam inte tillåts.

I riktlinjer för utformning av vindkraftverk anges att verken inte ska användas som reklampelare och därmed anses synpunkten beaktad.

Transporter av vindkraft

Under kapitlet om Transporter skulle vi vilja ha ett förtydligande avseende transporterna till de planerade parkerna. Under de senaste åren har vi fått vägar förstörda då de inte har tålt den belastning som blir under byggskedet av en park. Vi vill därför poängtera vikten av tidig kontakt med Trafikverket i samband med tillståndsprocessen och att exploatören kan redovisa en transportplan. I vissa fall kan det bli aktuellt med både mindre och större ombyggnader av vägskäl samt viss förstärkning av vägar och broar för att kunna ta sig fram. Kräver åtgärderna att ny mark tas i anspråk krävs förstudie och arbetsplan med tillhörande MKB enligt VägL. I samband med tillståndsansökan eller anmälan bör Trafikverket kontaktas för att utreda ev. behov av ombyggnader mm. Vid ny eller ändrad utfart till allmän väg krävs Trafikverkets tillstånd enligt 39 § VägL. Det finns mer information i Trafikverkets handbok "Transport till vindkraftparker" (2010:033).

Den föreslagna vindkraftsetableringen bedöms inte påverka järnvägarna. Däremot är det viktigt att transportvägar till och från området väljs med beaktande av att det måste gå att passera järnvägarna på ett säkert sätt. Transporter av vindkraftverk sker ofta med långa och låga fordon som kan ha problem att passera järnväg via plankorsningar. Planskilda passager bör därför väljas så långt det är möjligt.

Förslaget kompletteras med delar av denna information under riktlinjer för etablering.

Flygplatser och luftfart

Luftfartens verksamhet och förutsättningar för flygplatser påverkar inom vilka områden och med vilka totalhöjder etablering av vindkraftverk kan ske. Varje flygplats omfattas av så kallade influensområden med hänsyn till flyghinder, vilka utgörs av mark- eller luftområden inom vilket master, torn och andra anläggningar kan utgöra fysiska hinder för luftfarten. För varje flygplats specificeras flera olika områdesradier: dels begränsning med hänsyn till flygsäkerhet och dels begränsning med hänsyn till flygprocedurer (reglering av in- och utflygningsvägar).

Befintliga flygprocedurer säkerställs genom att varje flygplats omfattas av en så kallad MSA-yta. MSA-ytor är ett höjdrelaterat cirkulärt område med radien 55 km från en definierad punkt inom flygplatsområdet. För MSA-ytans fyra kvadranter (cirkelområdet indelat i fyra "tårtbitar") gäller specificerade höjdangivelser för vilken högsta totalhöjd på torn, mast eller byggnad som är möjlig utan att MSA-ytan påverkas.

Exploatören ansvarar för att erforderlig hänsyn till luftfartens höjdbegränsningar tas. Samråd bör därför ske med berörda flygplatser.

Förslaget kompletteras med delar av denna information i aktuellt kapitel samt under riktlinjer för placering och säkerhet.

Föreningar och organisationer

Brattfors Byalag

Brattfors Byalag har inget emot eventuell framtida vindkraftutbyggnad i Filipstads kommun.

Naturskyddsföreningen i Värmland

Angående "Tematiskt tillägg till översiktsplanen avseende vindbruk – Filipstads-kommun". Naturskyddsföreningen i Värmland har beretts tillfälle att lämna synpunkter på ovanstående planerade verksamhet. Vi har inte haft möjlighet att inhämta detaljerad information om områdets eventuella naturvärden, och väljer därför att i detta skede endast framföra några allmänna synpunkter.

Även om vindkraften kan orsaka en hel del negativa konsekvenser för den biologiska mångfalden är den pågående klimatförändringen ett betydligt större och mer övergripande hot mot mångfalden. Därför stöder Naturskyddsföreningen helhjärtat en satsning på mer vindkraft så länge man undviker att skada områden med särskilt höga naturvärden så som skyddade områden, nyckelbiotoper och andra artrika skyddsvärda områden.

Synpunkter på områdena Lofallshöjden, Dalkarlsberget, Kungbergen och Marralammsbacken

Lofallshöjden

Om en vindkraftsetablering kommer till stånd i området är det av vikt att:

- Sumpskogen skyddas
- Det närliggande Natura 2000-området inte påverkas negativt
- En riktig Natura 2000-prövning görs i samband med tillståndsansökan

*Synpunkten anses redan beaktad men tydliggörs under riktlinjer för vindkraft.
Gällande Natura 2000-området se svar under länsstyrelsens synpunkter.*

Dalkarlsberget

Avstyrks helt med följande motiveringar:

- Höga inslag av naturvärden som naturvärdesobjekt och nyckelbiotoper
- Kartan över Dalkarlsberget (se sid. 35 i MKB: n), där bl.a. sumpskogar, nyckelbiotoperna samt naturvärdesobjekten finns markerade, visar att det finns stora områden med höga naturvärden inom det aktuella området för vindkraft.
- Mindre skogsbilvägar går genom området. Sannolikt är att dessa vägar behöver både breddas och förstärkas vid en vindkraftsetablering. Närmaste avstånd för anslutning av energidistribution är ca 4 km norrut. Både ledningsdragning och anslutningsvägar, framför allt om nya anslutningsvägar måste byggas, utgör hot mot områdets naturvärden.
- I slutningarna öster och väster om Dalkarlsberget ligger två nyckelbiotoper utpekade av markägaren som innehåller barrnaturskog och bergbrant. Tallskogen på Dalkarlsberget är utpekad som

naturvärdesobjekt liksom höjden i norr med barrblandskog. (MKB: n sid. 34). Naturskyddsföreningens inventeringar i tallnaturskogar har visat att det finns gott om höga naturvärden i sådana skogar och att dessa därmed är mycket skyddsvärda. Föreningen har hittat många hotade arter i ett stort antal av tallskogarna som de besökt, även de skogar där riktigt gamla träd saknas.

- Dalkarlsberget är attraktivt för friluftslivet tack vare dess naturvärden och utsiktsplats (med raststuga). En vindkraftsetablering kommer sannolikt att minska områdets värden, både natur- och friluftsvärden.

Med anledning av samtliga inkomna synpunkter har Filipstads kommun omvärderat Dalkarlsberget och området kommer att tas bort som ett lämpligt område för vindkraft. Filipstads kommun bedömer att området hyser så stora natur- och friluftsvärden att en vindbruksetablering inte kan motiveras. Området kommer dessutom att klassificeras som Olämpligt område för vindkraft.

Kungbergen

Även delar av Kungbergen avstyrks på grund av dess förhållandevis stora områden med nyckelbiotoper innehållande barrskog och barrnaturskog, samt på grund av en stor våtmark i utkanten av området. Nyckelbiotoperna finns på höjderna kring Kungbergen samt vid Danielskulle.

Vindkraftsetablering bör endast ske om nyckelbiotoperna kan bevaras.

Synpunkten beaktas delvis. Området kommer fortsättningsvis att pekas ut som ett Lämpligt område för vindbruk. Vindbruksplanen förtydligas under riktlinjer för vindkraft..

Marralammsbäcken

Den utpekade nyckelbiotopen bör bevaras. En florainventering bör göras eftersom gamla finnmarker ofta innehåller skyddsvärda arter.

Området kommer att förskjutas på grund av synpunkterna från Vansbro kommun gällande pågående reservatsbildning samt riksintresse för friluftsliv. Området kommer även att utökas till ett större område för att bättre kunna nyttja större delar av områdets vindkapacitet. Se synpunkt Länsstyrelsen i Värmland. Vindbruksplanen förtydligas under riktlinjer för vindkraft. Vidare analys och bedömning av eventuell påverkan hänskjuts till tillståndsprövningen.

Övriga synpunkter

Naturskyddsföreningen anser att vindkraftsanläggningar i största möjliga mån ska byggas i redan exploaterade områden. Föreningen anser också att skogsmiljöer som inte berörts av dagens skogsbruk ska undantas om de visar sig ha höga naturvärden, även om de inte är formellt skyddade.

Naturskyddsföreningen i Värmland poängterar att etablering av verk, ledningsdragning och byggande av anslutningsvägar bör ske på ett sådant sätt att ingreppet i naturmiljön blir så litet som möjligt. Våtmarker och nyckelbiotoper skall undvikas helt.

Vindbruksplanen förtydligas under riktlinjer för vindkraft.

Eftersom samtliga områden är attraktiva för friluftslivet bör inte vindkraftverk förläggas till platser i områdena som kan innebära faror för passerande. Eventuellt bör det övervägas om själva "riskområdet" för varje vindkraftverk bör inhägnas.

Frågan är redan beaktad, se sid 14 i MKB:n.

I planförslaget har de områden som pekats ut som lämpliga för vindkraft ett skyddsavstånd på 500 meter till bostäder. Viktigt att påpeka då är att när det gäller buller är riktlinjerna att avståndet till bebyggelse ska vara 5x vindkraftverkets höjd. Med en höjd på 150 m (vanligt idag) blir det ett avstånd på 750 m för att tillåten högsta bullernivå på 40dB ska hållas, enligt Klas Hjelm, senior advisor på Naturskyddsföreningen.

500 meter är ett generellt skyddsavstånd som hittills har används för bostäder. Bedömning kommer att göras från fall till fall vid en eventuell vindkraftsetablering.

Idag finns nästan ingen kunskap om hur fåglar i skogsmiljö påverkas av vindkraft. Det beror på att tidigare vindkraftsetableringar har skett i andra typer av miljöer, till exempel öppet landskap och hav. Ett pågående forskningsprojekt inom "Vindval", som är ett forskningsprogram som tar reda på hur vindkraft påverkar människor, natur och miljö (programmet är ett samarbete mellan Energimyndigheten och Naturvårdsverket), är "Fåglar och vindkraft i skogsmiljö". Projektet tar fram generell kunskap om hur skogsfåglar påverkas av etablering av vindkraft i skog. De kunskaper om vindkraftens effekter på skogsfåglar ska underlätta arbetet med att ta fram miljökonsekvensbeskrivningar samt planerings- och tillståndprocesser när vindkraft planeras i skogsmiljö. Projektet pågår mellan 2009-2012. Det kan vara lämpligt att invänta resultaten från detta forskningsprojekt.

Vid en framtida revidering kommer forskningsprojektet användas som kunskapsunderlag.

Naturskyddsföreningen kräver inventeringar av både häckande och sträckande fåglar innan ett område pekas ut som lämpligt för vindkraftsetablering. Naturskyddsföreningen kräver också att det görs noggranna naturvärdesbedömningar innan ett område tas i bruk för vindkraftsanläggningar.

Analys och bedömning av eventuell påverkan på ovan nämnda naturvärden hänskjuts till tillståndsprövningen.

Markägare

Fastighetsägare 1

Avseende Område 92 "Kungbergen"

Vi har med intresse studerat förslaget och funnit en olycklig kartavvikelse mellan det som i "Rapport SWECO" heter "Områdesavgränsning 92" och det som i "MKB Vectura" benämns "Aktuellt område", sidan 37. Området är i SWECO-rapporten förskjutet ett antal hundra meter västerut vilket innebär att ett möjligt lämpligt vindkraftsläge helt faller utanför (öster om) den där dragna gränslinjen.

Vi yrkar på att "aktuellt område" enligt "MKB Vectura" sidan 37 skall vara vägledande.

Ny produktionsberäkning har gjorts och i den stämmer områdesgränserna.

Bergvik skog

Allmänt om utredningen

Den viktigaste omständigheten vid planering och etablering av vindkraftverk är goda vindförhållanden. Kommunen har också i sitt arbete utgått från just denna omständighet. I avsaknad av genomförda vindmätningar har Uppsala universitets vindberäkningar, den s.k. MIUU-modellen, legat till grund för arbetet. Områden med årsmedelvind om 6,0 m/s (71 m höjd) och mer uppges i materialet ha utgjort ett av kriterierna för analysen. De sex utpekade områdena, varav två av riksintresse, uppfyller detta villkor.

Vi konstaterar att det av vindberäkningskartan på sid 18 i Tematiskt tillägg till översiktsplanen finns fler områden av betydande storlek som synes uppfylla detta villkor men ändå förbigås med tystnad i analysen och områdena hamnar oomnämnda under rubriken "Övriga områden" där enstaka verk kan tillåtas om särskilda skäl kan redovisas. Det gäller fyra större områden i kommunens västra och centrala delar. De synes alla uppfylla de ställda urvalskriterierna, som anges på sid 20 och några specifika motstående intressen synes inte finnas. Nu hänvisas till allmän osäkerhet om hur stora orörda områden som skall avgränsas för framtiden.

Av vindkarteringskartan kan konstateras att endast en bråkdel av tänkbara områden faller ut i kommunens analys. Denna relativt blygsamma ansats kommer förstås att innebära att all ledningskapacitet och annan infrastruktur runt kraftverken vid påbörjad exploatering kommer att dimensioneras efter vad som då finns i planen. Skulle det senare visa sig att fler områden kan tas i anspråk så kommer utbyggnadsekonomi för dessa områden att vara betydligt svagare än om allt hade kunnat tas i beaktande från början. I värsta fall kanske inte tillkommande objekt kan realiseras.

Större utbredning kunde också ha varit aktuellt för flera av de utpekade lämpliga områdena. Vi noterar att Länsstyrelsen i Värmland i rapport år 2006 utpekade alla

ovan omnämnda områden, jämte flera mindre, som tänkbara för utbyggnad. Vi menar att det hade varit värdefullt att få en mer detaljerad redogörelse för varför de av oss – och länsstyrelsen - påtalade områdena inte kvalificerat sig för lämplighet för vindkraft och att inte större utbredning medgivits för utpekade områden.

Urvalskriterierna som är angivna på sid 20 i vindbruksplan härstammar från det tidiga analysarbetet från 2006-2007 inför utpekandet av riksintresseområden. Den första analysen gjordes med kriteriet 6,0 m/s (2008 års vindkartering). I det fortsatta arbetet skärptes kriterierna för vindhastighet på årsmedelvind till 6,5 m/s. Ytterligare ett kriterium var vid utpekandet av riksintresse för vindbruk att områdena skulle vara större än 1,5 km² vilket gjorde att fem områden kvarstod. Kriteriet ändrades sedan till 3,0 km² vilket slutligen resulterade i att endast två riksintresseområden kvarstod. Filipstads kommun valde trots detta att låta urvalskriteriet gällande yta på 1,5 km² kvarstå. Då de fem områdena totalt sett utgjorde en ganska liten yta valde kommunen att gå vidare med nya analyser vilket resulterade i att ytterligare ett område pekades ut.

Efter evaluering av samtliga inkomna synpunkter har områden reviderats och endast tre av sex utpekade Lämpliga områden för vindbruk kvarstår. Dock är den kvarstående totala ytan större än tidigare då områdesgränserna på de kvarvarande områden har utökats. Dessutom har skrivningen av Övriga områden förtydligats och getts ett mer öppet och flexibelt förhållningssätt till vindkraftsetablering. Ett optimalt utnyttjande av vindkraftspotentialer och mark bör möjliggöras såvida intressekonflikter eller övriga restriktioner inte tycks föreligga

Analysen visar att fler områden uppfyller ovanstående kriterier. Dock bedömer kommunen att utpekandet av de tre områdena är en rimlig nivå på hur stor del av kommunens yta som ska pekas ut för vindkraft. Dessutom infaller en restriktion mot andra former av byggande, t ex fritidsbebyggelse och annan byggnation, inom Lämpliga områden för vindbruk, vilket är en av motiveringarna till att inte peka ut fler områden som direkt lämpliga för vindkraftsetablering.

Ett annat förhållande som bör påtalas rörande utpekade områden är, förutom deras relativt ringa utbredning, deras knivskarpa gränser, som tydligen avses tillämpas just som sådana då det anges att möjligen enstaka verk kan tillåtas utanför avgränsningen. Detta är en något förvånande inställning då ju hela arbetet grundas på teoretiska beräkningar av vindförhållanden – ett tämligen svårbemästrat ämne att få någon exakthet i. Det kan mycket väl visa sig, efter det att vindmätningar utförts, att vindförhållandena är bättre i närliggande trakt – något som topografin i några fall kan tala för. Vi kommer att kommentera också detta mer i detalj när varje område behandlas nedan. För att ge en möjlighet att vid utbyggnadsplanering ge utrymme att nyttja faktiska mätresultat före teoretiska beräkningar på rätt vaga grunder så borde en mer flexibel skrivning formuleras rörande områdesgränserna. I de flesta aktuella fallen synes inte några motstående intressen hindra en mindre rigorös avgränsning.

En annan viktig omständighet vid utbyggnad av vindkraftsparker är möjligheterna till elanslutning. Detta konstateras också i utredningsmaterialet. Vi har ingen större kännedom om hur möjligheterna till elanslutning förhåller sig i Filipstads kommun men det är inte ovanligt att stora investeringar krävs för elanslutning. Dessa investeringar skall bäras av den som bygger ut vindkraftsparker och då

också av parkerna själva. Det är därför viktigt att dessa inte ges för liten omfattning ty då är risken stor att ingen utbyggnad alls kommer till stånd. De utpekade områdena förefaller alla vara så snävt tilltagna att de kanske av denna orsak inte kan realiseras.

Filipstads kommun delar Bergvik skogs uppfattning. Texten revideras så att det framgår att områdesavgränsningarna inte ska ses som definitiva utan mer som en hänvisning för var vindkraftsetablering är mest lämplig.

Angående de sex utpekade områdena

L5, Lofallshöjden.

Vi noterar att riksintresseområdet har minskats ned av hänsyn till naturreservat söder om området. På det markerade höjdmassivet kan det tänkas att kraftverk skulle kunna placeras utanför den knivskarpa rektangulära figurens norra del. Enligt den beskrivande texten under avsnittet "Övriga områden" skulle det kunna möjliggöras endast för något enstaka verk om särskilt skäl kan redovisas. Såsom ovan påtalats borde en mer flexibel regel formuleras där t.ex. resultatet av vindmätningar får nyttjas för bestämmande av läge för att kraftverk skall kunna nyttja vindenergin på bästa sätt.

Filipstads kommun delar Bergvik skogs uppfattning och texten revideras så att beskrivningen av övriga områden blir tydligare. Området kommer dessutom att utökas.

L9, Grävlingkullarna

Även här har en geometrisk strikt och stel figur avgränsats som föga följsamt ansluter sig till höjddpartierna på platsen. Det torde knappast vara möjligt att med en teoretisk beräkningsmodell för vindstyrkor påstå att vindförhållandena skulle vara bättre inom den avgränsade figuren än vad de är på det närliggande berget Mörttjärnsberget strax sydost om utpekat område. Detta berg borde involveras då inga motstående intressen synes tala däremot.

Energimyndighetens vindkartering 2010 visar också att detta berg är ett av de få i kommunen där vindhastigheten överstiger 6.6 m/s. Mot den bakgrunden är det förvånande att såväl kommun som länsstyrelse exkluderar detta berg i sin avgränsning av lämpliga områden.

Även norrsluttningen på Grävlingkullarna synes i högsta grad kunna vara tänkbara lokaliseringsplatser. Inte heller där synes några motstående intressen finnas.

Området kommer att tas bort som Lämpligt område för vindbruk och istället klassas som ett Övrigt område på grund av synpunkterna från Länsstyrelsen i Örebro län. Se svar under Länsstyrelsen i Örebro län

L11, Lurhöjden

Samma kommentarer som på föregående objekt. Varför skulle det markerade och högre höjddpartiet Igelhöjden inte ingå i utpekat intresseområde? Visserligen finns en del naturobjekt men topografin synes tala för goda vindförhållanden. Energimyndighetens vindkartering 2010 talar också för detta.

Se svar under L9 - Grävlingkullarna

L14, Marralammsbäcken

Hela det omfattande bergmassivet öster om sjön Fjällrämmen torde vara utmärkta lägen för etablering av vindkraftverk, vilket också vindberäkningarna indikerar. Varför just det av kommunen avgränsade rektangulära området skulle ha företräde framför de mer markerade höjdpartierna i trakten är inte lätt att inse. Bergen såväl norr som söder om utpekade område förefaller än mer lämpliga och några motstående intressen synes inte finnas. Att teoretiska vindberäkningar skulle ge ett så småskaligt svar att utplacering av områden med ledning av dessa skulle kunna ske på någon kilometer när synes tveksamt.

Frågan är om beräknat antal verk inom det begränsade utpekade området kan bära anslutningsledningar. Här finns ändock möjligheter till avsevärt större utbyggnad än den redovisade och därmed bättre ekonomi i anslutningsledningar såvida inte något annat intresse av högre dignitet talar däremot.

Detta område torde vara det av de utpekade där utökningsmöjligheten tycks vara störst.

Filipstads kommun delar Bergvik skogs synpunkt. Området kommer att utökas men förskjutats på grund av synpunkterna från Vansbro kommun på grund av pågående reservatsbildning samt riksintresse för friluftsliv.

L15, Dalkarlsberget

Här förvånas man av att det avgränsade området till nästan halva ytan upptas av naturvårdsrestriktioner som omöjliggör uppförande av verk med kringutrustning inom stora delar av området.

Området borde utökas västerut över höjdplatån.

Med anledning av samtliga inkomna synpunkter kommer området att tas bort som ett lämpligt område för vindkraft. Filipstads kommun bedömer att området hyser så stora natur- och friluftsvärden att en vindbruksetablering inte kan motiveras. Området kommer dessutom att klassificeras som Olämpligt område för vindkraft.

Område 92, Kungbergen

Området fångar in merparten av höjdplatån på platsen. Områdets storlek medger också en förhållandevis stor utbyggnad. Om anslutning kan ske till den genomgående regionala kraftledningen är oss obekant. Om så kan ske så är det en stor tillgång för detta område.

Sammanfattning

Med hänvisning till det anförda förordar Bergvik Skog ett omtag i syfte att tillskapa ytterligare utbyggnadsområden – förutsättningar för detta tycks finnas - och att flera av de redan utpekade områdena ökas ut. Den relativt återhållsamma planen i nuvarande skick riskerar att omintetgöra en utbyggnad då det finns risk för att det fåtal verk per område som indikeras i planen inte förmår bära investeringarna i anslutningsledningar. Det måste också anses vara inoptimalt om utbyggnad sker inom visst område och att den traktens vindpotential inte till fullo tas till vara.

En mer flexibel skrivning rörande de nu knivskarpa områdesavgränsningarna vore önskvärd så att inte avgränsningarna alltför rigoröst omintetgör nyttjande av nya kunskaper om vindförhållandena i visst område, tex efter vindmätningar, som alltid måste göras under lång tid för att ge grund för verksplaceringar.

Om likväl något av de enligt vindkarteringen tänkbara men nu inte av kommunen behandlade områdena visar sig mindre lämpliga så vore det för läsaren av planen viktigt att mer detaljerade skäl än allmän osäkerhet om orörda områden kunde redovisas varför ett visst område inte anses aktuellt för utbyggnad.

Se svar på ovanstående synpunkter.